

Використовуючи показники наведеної таблиці, потрібно розрахувати й порівняти потенціали конкурентоспроможності тристичних компаній.

На основі отриманих результатів скласти матрицю конкурентного профілю підприємств і зробити висновок щодо їх конкурентних позицій на ринку

Література: 1-3, 7-11, 13, 17, 18, 21, 26, 27, 30-42, 44, 45-62.

Тема 5. Формування конкурентних переваг підприємства.

План семінарського заняття

1. Визначення конкурентної переваги підприємства та її особливостей.
2. Види конкурентних переваг підприємства.
3. Детермінантні фактори формування конкурентних переваг підприємства.
4. Оцінювання формування конкурентних переваг підприємства.

Запитання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте суть поняття «конкурентна перевага підприємства».
2. Які Ви знаєте теоретичні визначення сутності конкурентної переваги підприємства вчених-дослідників?
3. Які особливості конкурентної переваги підприємства?
4. Яким критеріям повинна відповідати конкурентна перевага підприємства?
5. Наведіть класифікаційні ознаки та види конкурентних переваг підприємства.
6. Які конкурентні переваги підприємства виокремлюють за джерелами створення та стійкістю до копіювання? Охарактеризуйте їх.
7. Перелічіть детермінантні фактори формування конкурентних переваг підприємства.
8. Обґрунтуйте концепцію «ланцюга цінностей» при формуванні конкурентних переваг підприємства.
9. За якими етапами проводиться оцінювання формування конкурентних переваг підприємства?
10. Обґрунтуйте ієрархічну схему оцінювання формування конкурентних переваг підприємства.
11. Перелічіть показники оцінювання формування конкурентних переваг підприємства.

Теми рефератів

1. Конкурентна перевага як результат діяльності підприємства.
2. Механізм формування конкурентних переваг підприємства.
3. Методологічні засади оцінювання конкурентних переваг підприємства.
4. Стратегічне управління конкурентними перевагами підприємства.

тва.

5. Конкурентні переваги в системі забезпечення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

6. Напрями формування конкурентних переваг підприємства.

7. Галузеві особливості формування конкурентних переваг підприємств.

Тести

1. Яке з наведених визначень характеризує суть конкурентної переваги підприємства?

а) узагальнюючий показник, який враховує як чисельність підприємств, так і нерівність їх позицій на ринку, характеризує рівень монополізації;

б) результат більш ефективного за конкурентів управління процесами формування і розвитку таких якісних та кількісних властивостей продукту, які є важливими для покупця;

в) результат і умови взаємодії великої кількості суб'єктів ринку, що визначають відповідний рівень економічного суперництва і можливість впливу окремих економічних агентів на загальну ринкову ситуацію;

г) середня частка підприємств, що існують на ринку, яка характеризує, наскільки ефективно підприємства використовують наявні в їх розпорядженні засоби конкурентної боротьби.

2. Яка властивість не характеризує конкурентну перевагу підприємства?

а) мінливість;

б) соціальність;

в) відносність;

г) прив'язаність до конкретних умов і причин.

3. Яка властивість характеризує конкурентну перевагу як непостійну ефективність діяльності підприємства?

а) мінливість;

б) соціальність;

в) відносність;

г) прив'язаність до конкретних умов і причин.

4. Який з критеріїв не характеризує сутність конкурентної переваги підприємства?

а) значущість;

б) динамічність;

в) наочність;

г) законотворчість.

5. За якою класифікаційною ознакою виокремлюють внутрішні та зовнішні конкурентні переваги підприємства?

а) рівень ієрархії;

б) термін дії;

в) характер формування;

г) можливість імітації.

6. Які виокремлюють конкурентні переваги підприємства за джерелами створення та стійкістю до копіювання?

- а) внутрішні, зовнішні;
- б) довгострокові, середньострокові, короткострокові;
- в) низького рівня, високого рівня, найвищого рівня;
- г) цінові, нецінові.

7. Оберіть характеристику, яка належить до найвищого рівня конкурентних переваг підприємства:

- а) постійна модернізація виробництва і видів діяльності, що супроводжується виснаженням конкурента;
- б) переваги, що можуть бути легко досягнуті чи скопійовані у підприємств-конкурентів;
- в) переваги, які є наслідком цілеспрямованої діяльності підприємства, як правило, пов'язані з ізначними витратами і важко піддаються копіюванню;
- г) обмеженість впровадження бізнес-ідей, постійна фінансова залежність та низька соціальна відповідальність.

8. Який ефект для підприємства конкурентні переваги не в змозі забезпечити?

- а) соціально-економічний;
- б) науково-технічний;
- в) нормативно-правової відповідальності усіх учасників ринку;
- г) екологічний.

9. Які виокремлюють конкурентні переваги підприємства за місцем формування?

- а) внутрішні, зовнішні;
- б) довгострокові, середньострокові, короткострокові;
- в) цінові, нецінові;
- г) на робочому місці, в окремому підрозділі, в організації загалом.

10. Оберіть конкурентну перевагу підприємства, яка не є внутрішньою:

- а) фінансово-інвестиційна діяльність;
- б) імідж і репутація;
- в) інноваційно-технологічний розвиток;
- г) маркетинг.

11. Які конкурентні переваги підприємства належать до зовнішніх?

- а) значущість, динамічність, наочність;
- б) мінливість, соціальність, відносність;
- в) рентабельність, окупність, управління, виробництво;
- г) ціна, якість, нововведення.

12. До яких факторів формування конкурентних переваг підприємства належать споживачі, конкуренти, державні органи, фінансово-кредитні установи, постачальники?

- а) зовнішня структура підприємства;
- б) внутрішнє середовище підприємства;
- в) мікросередовище підприємства;
- г) макросередовище підприємства.

13. Яке із завдань, що передбачене у формуванні конкурентної переваги підприємства, ґрунтується на основних положеннях концепції «ланцюга створення вартості»?

- а) забезпечення ефективної міжфункціональної координації;
- б) погодження з впливом зовнішніх чинників;
- в) оптимізація рівня виконання базових функцій;
- г) скорочення допоміжних функцій або переведення їх в розряд основних.

14. Який з етапів не належить до методології оцінювання конкурентних переваг підприємства?

- а) дослідження макросередовища підприємства;
- б) характеристика стану і перспектив галузі;
- в) обґрунтування маркетингової стратегії проникнення та завоювання ринку;
- г) оцінювання процесів формування конкурентних переваг підприємства.

15. Для аналізу дії впливу конкурентів на зовнішнє середовище підприємства не оцінюють:

- а) позиції підприємств-конкурентів на ринку;
- б) практику рекламної діяльності та форми стимулювання збуту продукції;
- в) фінансовий стан конкурентна та його можливості захищати власні позиції на ринку;
- г) демографічні процеси в зоні діяльності підприємства.

16. Оберіть показник, що визначає витрати оборотних активів для отримання конкурентних переваг від грошової одиниці реалізованої продукції підприємством:

- а) період обороту оборотних активів;
- б) коефіцієнт оборотності оборотних активів;
- в) коефіцієнт завантаження оборотних активів;
- г) рентабельність оборотних активів.

17. Оцініть ефективність формування конкурентних переваг, розрахувавши коефіцієнт завантаженості оборотних активів, якщо коефіцієнт оборотності оборотних активів підприємства дорівнює 6:

- а) 0,202;
- б) 0,150;
- в) 0,60;
- г) 0,167.

18. Оцініть ефективність формування конкурентних переваг, визначте фондомісткість, якщо за звітний рік туристичне підприємство надолу послуги на суму 12600 тис. грн, а середньорічна вартість основних виробничих засобів становить 4150 тис. грн:

- а) 0,330;
- б) 0,505;
- в) 0,202;

г) 0,101.

Практичні завдання

Завдання 1

Використовуючи наведені дані в таблиці, оцінити конкурентні переваги підприємств. Для цього розрахувати коефіцієнти руху персоналу й ефективність його використання.

Чисельність працівників підприємств (осіб)

Підприємства	Чисельність на початок року	Кількість прийнятих на роботу за рік	Кількість звільнених за рік			
			всього	за порушення трудової дисципліни	за власним бажанням	з причин обслуговування виробничого процесу
Підприємство 1	35	8	12	4	5	3
Підприємство 2	49	9	7	3	3	1
Підприємство 2	25	5	4	2	3	-

Обсяг чистого доходу підприємства 1 за рік склав 985,7 тис. грн, підприємства 2 – 1250,1 тис. грн, підприємства 3 – 790,8 тис. грн.

Зробити висновки.

Література: 2, 11, 17, 18, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34-41, 45-62.

Тема 6. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства.

План семінарського заняття

1. Напрями забезпечення конкурентних переваг підприємства.
2. Характеристика методів забезпечення конкурентних переваг підприємства.
3. Використання методів забезпечення конкурентних переваг у стратегічному управлінні конкурентоспроможністю підприємства.
4. Інструменти та засоби реалізації політики забезпечення конкурентних переваг підприємства.

Запитання для самоконтролю

1. Доведіть важливість забезпечення конкурентними перевагами суб'єкта господарювання.
2. Обґрунтуйте необхідність стратегічного планування конкурентних переваг.
3. Назвіть напрями забезпечення конкурентних переваг підприємства.
4. Обґрунтуйте сутність інституційної компоненти забезпечення конкурентних переваг підприємства.
5. Перелічіть методи забезпечення конкурентних переваг підприємства. Охарактеризуйте їх.